

Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2022

syyskuu 2023

Kaupunkiympäristö 28.09.2023

Sisällysluettelo

1	Johdanto	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2	Toimialojen ja vastualueiden vastineet arviointikertomukseen..	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.1	Kaupunkistrategian yleisistä tavoitteista	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.2	Kaupunginhallituksen alaiset vastualueet.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.3	Sivistystoimi	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.4	Kaupunkiympäristö	4
2.5	Ympäristöterveydenhuolto	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.6	Kokkolan vesi.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.7	Kaupungin talous	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.8	Kaupunkikonserni - omistajaohjaus.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2.4. Kaupunkiympäristö

Sivu 11.

Mihin asiakaspalautejärjestelmän palautteita on käytetty, onko niistä ollut apua esim. kehitystyössä? Myös asukaskyselyjen toimesta tehdyt päätökset olisi hyvä nostaa esiin.

Ovatko käyttökustannukset alentuneet tavoitteen mukaisesti, kun kaupungin omistamia kiinteistöjä on myyty?

Mitä joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvattamiseksi olisi vielä mahdollista tehdä? Voisiko järjestää kyselyä myös henkilöille, jotka eivät vielä käytä joukkoliikennettä? Aikataulujen vaikutus on suuri, kun liikenne on harvaa, onko niitä tarkasteltu käyttäjien näkökulmasta?

Puhtaus- ja ruokapalveluiden kehityskeskusteluista on toteutettu vain reilu 77 %, työhyvinvointikyselyyn on vastannut vain noin kolmannes työntekijöistä. Molemmissa on mahdollisuutta parantaa. Työntekijöiden aktiivisuus työnsä kehittämässä auttaa myös työssä jaksamisessa ja voi näin vähentää myös sairauslomia. JUTTA

Lapsivaikutusten arvioinnin tulisi näkyä ja kuulua paremmin kaikessa rakentamisessa jo suunnitteluvaiheessa.

Esteettömän kaupungin tavoitteet tulee muistaa sähköisen asioinnin kehittämisessä.

Vastine:

Mihin asiakaspalautejärjestelmän palautteita on käytetty, onko niistä ollut apua esim. kehitystyössä? Myös asukaskyselyjen toimesta tehdyt päätökset olisi hyvä nostaa esiin.

Kokkolan kaupungilla on ollut käytössä Trimble Feedback palautejärjestelmä 15.5.2019 alkaen. Tarkastelujakson 15.5.2022 -14.5.2023 välisenä aikana palautteita saatiin yhteensä 855 kpl. Vuosittain palautteet analysoidaan ja niistä laaditaan yhteenveto kaupunkirakennelautakunnalle.

Palautteet on luokiteltu asialuokituksen lisäksi palautteen luonteen mukaisesti. Kehittämis-työssä on hyvänä apuna palautejärjestelmän kautta tulevat kehittämisideat ja toimenpide-ehdotukset. Moitteet ja kysymykset sisältävät pääsääntöisesti asioita, jotka jatkavat käsittelyä sitä koskevaan tiimiin. Suurin osa katuja ja liikennettä koskevista palautteista sisältävät tietoa, johon reagoidaan välittömästi mm. tienkunto ja erilaiset turvallisuusriskit.

Vuonna 2022 asiakaspalautejärjestelmän lisäksi on osallistamistoimia (kyselyt, maastokatsel-mukset, yleisötilaisuudet, korttelikokoukset) järjestetty yhteensä 22 kpl ja kuntalaisia osallistettu yli 2 000 henkilöä. Kaupunkiympäristön viestintä- ja hyvinvointitiimi seuraa säännöllisesti osallisuustoimien vaikuttavuutta ja kirjaa kaikki toteutetut osallistamistoimet sekä osallistujamäärät. Jokaisesta osallistamistoimenpiteestä laaditaan yhteenveto, jonka tuloksia hyödynnetään sitä koskevassa hankkeessa / toiminnossa. Vapaaehtoisten osallistamistoimenpiteiden lisäksi toteutetaan lainsäädännölliset toimenpiteet mm. YVA ja muut vaikutustenarvioinninnettelyt.

Kyselyjen tuloksia on hyödynnetty mm. kaavoituksessa. Kyselytulokset on vaikuttaneet mm. 'asemakaavan muutos Torikatu 50 ympäristö' -kaavatyön valmisteluun ja päätöksentekoon. Vesitornin Kalmiston puoleisesta tyhjistä tontista (Y-tontti, 7-3-4) päätettiin luopua lausuntojen, mielipiteiden ja kaupunkisuunnittelun järjestämän Maptionnaire -verkkokyselyn sekä kaupunkirakennelautakunnan linjauskeskustelun perusteella. Alue osoitettiin puistoksi, jolla ympäristö säilytetään (VP/s).

Ovatko käyttökustannukset alentuneet tavoitteen mukaisesti, kun kaupungin omistamia kiinteistöjä on myyty?

Vuoden 2022 aikana on myyty 9 kohdetta (kiinteistöjä/asunto-osakkeita). Näiden osalta käyttökustannukset ovat alentuneet 21 376,94 €. Useasti myytävät kiinteistö on jo käyttökustannusten osalta optimoitu mm. lämmitystä on alennettu.

Vuosien 2020 ja 2021 aikana on myyty yhteensä 9 kohdetta (kiinteistöjä/asunto-osakkeita) näiden osalta käyttökustannukset ovat alentuneet 116 441,11 €.

Myyntiin otetaan kohteita sitä mukaan, kun saadaan niille salkutus päätös ja myyntilupa kaupunginhallitukselta. Tavoitteeksi ei ole määritelty myydä tietty määrä kiinteistöjä, vaan määrätietoisesti laittaa myyntiin kiinteistöjä/kohteita sitä mukaa kun kiinteistöistä toiminta päättyy tai asunnosta vuokrasopimus sanotaan irti.

Mitä joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvattamiseksi olisi vielä mahdollista tehdä?

Joukkoliikenteen kasvattamiseksi on useita asioita, joita voidaan tehdä. Palvelutason nostaminen on yksi merkittävin tekijä. Eli lisätään vuoro tarjontaa, tarjotaan joukkoliikennettä myöhemmin illoilla, viikonloppuisin ja kesäaikaan. Lasketaan joukkoliikenteen lippujen hintoja. Parannetaan pysäkkien varustusta. Kävijämäärän lisääminen vaatii lisäpanostusta joukkoliikenteeseen.

Voisiko järjestää kyselyä myös henkilöille, jotka eivät vielä käytä joukkoliikennettä?

Vuosittain järjestetään Byssen asiakastyytyväisyyskysely. Kaupunki voi järjestää kuluvan joukkoliikennesopimuskauden aikana kaikille kaupunkilaisille kohdennetun Webropol -kyselyn, jolla kartoitetaan joukkoliikenteen toimivuutta ja kehittämistarpeita. Valtuustoseminaarissa 25.9.2023 käsiteltiin joukkoliikenteen nykytilaa ja työpajoissa mietittiin kuinka linjastoa, hinnoitteluperiaatteita ja palvelutasoa tulisi kehittää seuraavassa joukkoliikenteen kilpailutuksessa. Kun valmistellaan seuraavaa joukkoliikenteen kilpailutusta, valmistelun pohjaksi voidaan tehdä kaikille kaupunkilaisille ja eri ikä- ja käyttäjäryhmille kohdennettuja kyselyjä. Seuraavassa joukkoliikennesopimuksessa voidaan velvoittaa toimijan laatimaan asiakastyytyväisyyskyselyn lisäksi kyselyjä, joilla päästäisiin kiinni tekijöihin mitä toimenpiteitä tulisi tehdä, että saataisiin henkilöitä, jotka eivät käytä joukkoliikennettä tuleviksi käyttäjiksi.

Aikataulujen vaikutus on suuri, kun liikenne on harvaa, onko niitä tarkasteltu käyttäjien näkökulmasta?

Byssen matkustajamäärien kehitys on nouseva ja kolmas liikennöintivuosi osoittaa, että asiakkaat ovat alkaneet löytämään Bysestä liikkumavälineen itselleen oman auton sijasta. Liikennöitsijä on rakentanut aikataulut yhdessä kaupungin kanssa pääosin koululaisten ja opiskelijoiden aikataulujen näkökulmasta.

Puhtaus- ja ruokapalveluiden kehityskeskusteluista on toteutettu vain reilu 77 %, työhyvinvointikyselyyn on vastannut vain noin kolmannes työntekijöistä. Molemmissa on mahdollisuutta parantaa. Työntekijöiden aktiivisuus työnsä kehittämisessä auttaa myös työssä jaksamisessa ja voi näin vähentää myös sairauslomia.

Todellisesti esihenkilöiden kirjanpidon ja populus-raportoinnin yhteissummuna puhtaus- ja ruokapalveluissa on vuonna 2022 pidetty kehityskeskustelut yli 90%:lle työntekijöistä. Työhyvinvointikyselyyn vastanneista ruokapalveluissa 100%, puhtauspalveluista 85% sekä hallinnosta 100% ilmoittaa käyvänsä keskustelun vuosittain. Vuonna 2022 yksikössämme on ollut palvelualuemuutoksia, minkä vuoksi osa keskusteluista on mahdollisesti jäänyt pitämättä. Osa keskusteluista on lisäksi jäänyt kirjaamatta Populukseen tai kirjattu vasta vuoden 2023 vuoden puolella, jolloin ne eivät näy 2022 vuoden raporteissa. Seuraamme jatkossakin kehityskeskusteluiden kirjaamista koko vuoden ajan.

Työhyvinvointikyselyihin vastaaminen tuottaa haasteita kohteissa, joissa työntekijöillä ei ole käytössä tietokonetta. Olemme tarjonneet kyseisten työkohteiden henkilöstölle mahdollisuuden tulla vastaamaan kyselyyn kaupungintalon ATK-tilaan, mutta kaikki eivät ole käyttäneet mahdollisuutta. Osa työntekijöistä kokee, että kyselyyn vastaamisella ei ole vaikutusta epäkohtien korjaamiseen, vaan tulokset näyttäytyvät vuodesta toiseen samankaltaisina. Koemme puhtaus- ja ruokapalveluiden hallinnossa työhyvinvointikyselyn erittäin tarpeelliseksi, mutta

kyselyä ja sen raportointia olisi hyvä kehittää siten, että tuloksia analysoidisiin tarkemmin taustamuuttujien ja työhyvinvointityön tavoitteiden kautta, jolloin päästäisiin syy-seuraussuhteisiin kiinni ja voitaisiin aidosti tulosten pohjalta kehittää toimintaa paremmin työhyvinvointia tukevaan suuntaan.

Lapsivaikutusten arvioinnin tulisi näkyä ja kuulua paremmin kaikessa rakentamisessa jo suunnitteluvaiheessa

Lapsivaikutusten arviointi on lapsen oikeuksiin perustuva arviointiprosessi siitä, miten käsillä oleva muutosehdotus tai asia vaikuttaa lapsiin ja nuoriin. Arvioinnin kautta saadaan tietoa suoraan itse lapsilta ja nuorilta, joita peilataan muuhun kerättyyn tietoon (tilastot, resurssit, henkilöstön ja sidosryhmien näkökulma). Arvioinnin pääpaino on lasten ja nuorten osallisuudessa sekä heidän äänensä esiintuomisella. Lapsivaikutusten arvioinnissa tulee aina vähintään huomioida lapsen oikeuksien neljä yleisperiaatetta: syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus elämään; henkiinjäämiseen ja kehittymiseen sekä lapsen oikeus tulla kuulluksi.

Esimerkiksi Piispanmäen osalta kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 13.5.2019 §247 Hakalahden ja Jokilaakson esiselvitysraportin käsittelyn yhteydessä antaa sivistystoimen tehtäväksi kokonaisuudesta lapsivaikutusten arvioinnin. Samassa kokouksessa kaupunginhallitus päätti hyväksi esiselvityksen jatkosuunnittelua ohjaavaksi asiakirjaksi sekä nimetä hankkeen Piispanmäen monitoimitalo -hankkeeksi.

Piispanmäen lapsivaikutusten arviointiprosessi käynnistyi sivistystoimessa vuoden 2020 alussa. Kevään 2020 koronaviruspandemia kuitenkin mutkisti lasten ja nuorten kuulemisprosessia. Valmiiksi suunnitellut kuulemiset jouduttiin keskeyttämään koulujen sulkeutuessa maaliskuussa 2020 ja oppilaiden siirtyessä etäopetukseen. Lähiopetus alkoi uudelleen aivan lukuvuoden lopulla toukokuussa ja tuolloin kuulemistavat suunniteltiin uudelleen uuteen tilanteeseen sopiviksi. Samalla päätettiin siirtää varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten kuuleminen syksylle.

Lapsivaikutusten arvioinnin suunnitelman ja koko prosessin hahmottelussa pohjana toimi LAPE-hankekauden aikana tehty Keski-Pohjanmaan LAVA-malli (2018). Piispanmäen lapsivaikutusten arviointi aloitettiin kokoamalla ohjausryhmä sivistystoimen ammattilaisista oppilasta ja vanhempainyhdistyksen edustajalla täydennettynä. Ohjausryhmä kokoontui prosessin aikana myös pienemmissä kokoonpanoissa sekä käytti erilaisia etäviestimiä apunaan poikkeuskeväen aikana lapsivaikutusten arviointiprosessin edistämiseksi.

Piispanmäen lapsivaikutusten arviointiprosessi käynnistyi tammikuussa 2020 ja ohjausryhmän kokoonnuttua muutamaan otteeseen saatiin suunniteltua kuulemisen tavat eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Kuulemisen tuli tapahtua maaliskuun 2020 aikana kahdella eri koululla sekä varhaiskasvatuksen yksiköissä, mutta kouluissa siirryttiinkin etäopetukseen. Osa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista jäi myös kotiin eikä kouluihin tai päiväkoteihin voitu ottaa ulkopuolisia vierailijoita. LAVA:n aineistonkeruuvaihetta lasten ja nuorten kuulemisten osalta jouduttiin siis lykkäämään.

Toukokuun 2020 puolivälissä koulut avattiin uudelleen ja oppilaat pääsivät takaisin lähiopetukseen viimeisiksi kouluviikoiksi. LAVA:n kuulemisprosessi otettiin pikaisesti uudestaan työn alle ja muuttunut tilanne huomioiden kuulemistapoja yksinkertaistettiin sekä kohderyhmää täsmennettiin. Tässä muuttuneessa tilanteessa, poikkeusolosuhteissa sekä tiukentuneessa aikataulussa päätettiin, että Piispanmäen LAVA:n ensimmäisessä vaiheessa kuullaan Hakalahden koulun 7.-9. luokkalaiset op-pilaat, Jokilaakson 3.-6. luokkalaiset oppilaat sekä molempien koulujen huoltajat. Kuulemistavaksi valittiin osallistavien työpajojen sijaan yksinkertaistetusti kullekin kohderyhmälle sovelletut Webropol -kyselyt.

Piispanmäen lapsivaikutusten arvioinnin ohjausryhmä kokoontui viimeisen kerran 23.9.2020 käsittelemään kuulemisten tuloksia sekä viimeistelemään valmista LAVA-asiakirjaa. Kantavana teemana kaikissa vastauksissa toistui turvallisuus monesta eri tulokulmasta. Turvallisuuden ja turvallisuuden kokemukseen liittyen oli havaittavissa sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia.

Lasten ja nuorten sosiaalisten suhteiden näkökulmasta turvallista arkea edistäviä asioita ovat tutut kaverit sekä monitoimitalossa työskentelevät aikuiset. Vastauksissa nostettiin esille

myös, että saman perheen sekä koko naapuruston lapset viettävät päivänsä saman katon alla joko päiväkodissa tai peruskoulussa. Lisäksi eri-ikäluokkien välinen yhteistyö nähtiin yhteisöllisyyttä lisäävänä asiana. Tärkeää olisikin nähdä kyläkoulumaisen luonteen säilyminen Piispanmäen voimavarana.

Monitoimitalon rakentamisen pohjana tulee tämän perusteella olemaan solumaisuus, jossa kaikille ikäluokille löytyy sopivan kokoinen kasvuyhteisö. Koko talon ideologinen toimintatapa kiteytyy lasten ja nuorten arjessa toimiviin turvallisiin aikuisiin, joilla on matala kynnyksen kohdata ja puuttua. Lasten ja nuorten jokapäiväisessä arjessa tiivisti mukana olevat tutut oman solun aikuiset ovat helposti lähestyttäviä lasten ja nuorten näkökulmasta. Monitoimitalon arjessa moniammatillinen henkilökunta on paikalla lasten ja nuorten arjessa koko päivän. Moniammatillinen henkilökunta käsittää opetus- ja kasvatushenkilö-kunnan lisäksi oppilashuollon, koulu-nuorisotyön, talon oman vahtimestarin sekä siistijät jne.

Kyläkoulumaisuuden vastakohtana voitaneen tulkita vastauksista olevan pelottavuus. Pelottavalla mielikuvalla yhtenäiskoulusta tai monitoimitalosta voidaan nostaa esille vastauksista nousseita sanoja kuten: laitosmaisuuks, kodikkuuden puute, liian moderni, liian iso tai avara. Piispanmäestä tulee alueensa arkkitehtoninen maamerkki, mutta kylmää ulkokuorta pehmentään paitsi viihtyisällä pihalla ja viihtyisyyttä lisäävillä sisustusvalinnoilla rakennuksen sisällä, myös lämminhenkisellä ilmapiirillä ja yhteisöllisellä toimintakulttuurilla, joka rakennuksen sisällä vallitsee.

Yhteisöllisyyttä edistävän toimintakulttuurin luomisessa avainasemassa on monitoimitalon henkilökunta. Siksi monitoimitalon henkilökunnan valmennus aloitettiin hyvissä ajoin ja jatkaa täten myös hyvin valmisteltua yhteisen pedagogisen suunnitelman luomista. Ratkaisevaa on rekrytoinnissa onnistuminen, sillä uusi monitoimitalo tulee tarvitsemaan lisää osaavaa opetus-, kasvatus- ja ohjaus-henkilöstöä. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen osalta työ käynnistetään tyhjistä, kun olemassa olevaa tilaa tai henkilökuntaa ei ole. Kaikkien talossa työskentelevien aikuisten tulee olla sitoutuneita edistämään samoja arvoja yhteiseen päämäärään saavuttamiseksi. Sekä Hakalahdesta ja Jokilaaksosta Piispanmäkeen siirtyvän henkilöstön, että Piispanmäkeen uusina rekrytoitavien. Yhteinen päämäärähän on Piispanmäen vision mukaisesti Yhdessä ja kiireettömästi.

Piispanmäen pedagogisen suunnittelun lähtökohtana on ollut kaupunkistrategian visio rohkeasta uudistumisesta ja kehittämisestä sekä näkökulmat "sopivasti lähellä", "onnistumme yhdessä" ja "resurssiviisaus". Lisäksi koko Piispanmäen talon yhteisenä tavoitteena nähdään jo nyt olevan luonto ja liikunta, jotka pyritään huomioimaan pihan ja tilojen suunnittelussa, pedagogiikassa sekä luontokohteiden säilyttämisessä ja jatkokäytössä. Piispanmäen pedagogisen suunnitelman mukaisesti henkilökunta on yhdessä valmentautunut ohjaamaan lapsia ja nuoria modernissa oppimisympäristössä tulevaisuutta kohti. Piispanmäellä on ihmisen kokoiset tiimit, joissa rakennetaan talon yhteisöllisyyttä. Moniammatillisen kasvuyhteisön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvää kasvua, oppimista ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti ja sillä ajatuksella, että lapsi ja nuori saa tarvitsemaansa tukea omassa ympäristössään mahdollisimman pitkälle. Lisäksi Piispanmäki tulisi nähdä yhteisönsä kiinnittyvänä ympäristönä, joka on perheille keskeinen arjen toimintapaikka.

Piispanmäen tavoitteena on tarjota yhtenäinen kasvupolku varhaiskasvatuksesta peruskoulun päättymiseen saakka. Siirtymät ovat sujuvia ja kynnykset poistetaan, jotta jokaisen lapsen koulutie alaluokilta peruskoulun viimeisille luokille on turvallinen ja yhtenäinen. Koulukulttuuriin kuitenkin kuuluu myös ryhmien vaihtuminen. Mikäli ryhmiä muutetaan, lapsia ja nuoria kuullaan muutosta tehdessä. Joissain tilanteissa lapsia ja nuoria voi palvella ryhmän vaihtuminen peruskoulun aikana ja se tullaan huomioimaan myös Piispanmäellä.

Kuten jo Piispanmäen pedagogiseen suunnitelmaankin on jo kirjattu, kaikki Piispanmäen yhteisön jäsenet vaikuttavat toiminnallaan laadukkaaseen ja turvalliseen oppimisympäristön syntyyn. Oppimista tapahtuu koko ajan talon eri ympäristöissä. Eriikäiset talon käyttäjät tarvitsevat työstään riippuen sekä yksityistä että julkista työskentelytilaa. Piispanmäen pedagogisessa suunnitelmassa myös todetaan, että turvallisessa oppimisympäristössä huomioidaan ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys ja järjestys ja siisteys. Turvallisuuden näkökulmasta Piispanmäki tulee tarjota oppijoille turvallisempaa ja terveellisempää puitteita, kuin mitä nykyisillä kouluilla on tarjota sellaisenaan. Piispanmäen pedagogisen suunnitelman mukaisesti oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon yhteisön ja jokaisen oppilaan

kokonaisvaltainen hyvinvointi. Se tarkoittaa, että myös yksilöt tullaan huomioimaan. Lisäksi oppilaiden osallisuus hankkeen koko prosessissa on kantava elementti. Lapsivaikutusten arvioinnissa esille nousseisiin vahvuuksiin panostetaan ja heikkouksia pyritään minimoimaan huomioimalla ne jo etukäteen. Iso osa lapsivaikutusten arvioinnissa esille tulleista negatiivisista vaikutuksista on jo huomioitu mm. pedagogisen suunnittelun pohjana. Piispanmäestä tulee käyttäjiensä näköinen tulevaisuuden kasvuympäristö sekä perheille keskeinen toimintapaikka, jossa on ilo kasvaa liikkuen. Yhdessä ja kiireettömästi.

Lapsivaikutusten arvioinnin laatiminen toimii hyvänä pohjana lasten ja nuorten osallisuuden herättämiselle Piispanmäen monitoimitalon hankkeessa. Lasten ja nuorten kyselyissä kysyttiin, mihin he haluaisivat vaikuttaa uudessa koulussa. Kyselyssä saatiin kattavasti vastauksia. Piispanmäen suunnittelun ja rakentamisen edetessä annetaan lapsille ja nuorille mahdollisuus vaikuttaa näihin kyselyssä esiin tulleisiin asioihin. Lasten ja nuorten osallisuus heille itselleen tärkeisiin asioihin on yksi lapsen oikeuksista sekä Kokkolan lapsiystävällinen kunta - kehittämistyön tavoitteista.

Esteettömän kaupungin tavoitteet tulee muistaa sähköisen asioinnin kehittämisessä.

EU:n saavutettavuusdirektiivilinkki toiseen palveluun, eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102 julkisen sektorin elinten verkkopalveluiden ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta hyväksyttiin 26.10.2016 ja tuli voimaan 22.12.2016. Direktiivi edellyttää, EU:n jäsenmaiden julkisen sektorin organisaatioiden verkkopalvelut ja mobiilisovellukset tulee tehdä saavutettaviksi kaikille.

Direktiivin kansallinen toimeenpano on aloitettu 2017 ja kansallinen lainsäädäntö on tullut voimaan 1.4.2019 nimellä Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisestalinke toiseen palveluun (306/2019). Suomessa Etelä-Suomen Aluehallintoviraston saavutettavuusyksikkö vastaa valvonnasta.

Saavutettavuusdirektiivi ei koske vanhoja arkistoituja sisältöjä, verkkokarttoja ja karttapalveluja, toimisto-ohjelmilla toteutuja vanhoja sisältöjä tai liitteitä, jotka on tuotettu ennen 23.9.2018 tai kolmansien osapuolten tuottama sisältö. Poikkeuksena ovat sisällöt, jotka ovat olennaisia yleisölle tai vammaisille suunnattuja.

Kaupungin internet-sivut uudistettiin 2021. Sivussa panostettiin saavutettavuusvaatimusten täyttymiseen. Tekstin sisällön ymmärrettävyyteen ja luettavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Sivut ovat helposti navigoitavissa ja toiminnallisuus on käytävissä näppäimistöltä. ReadSpeaker-ruudunlukija mahdollistaa sen, että voit kuunnella verkkosivuston tekstin äänen luettuna. Tekstin kirjasimien kokoa voi suurentaa mikä parantaa luettavuutta. Sivulla on huomioitu myös värin käyttö, tekstin erottuvuus taustasta ja kontrasti. Nämä toiminallisuudet mahdollistavat kuulo-, näkö- ja muu rajoitteisten henkilöiden internetsivujen saavutettavuuden.

Verkkosivusto ei ole vielä kaikilta osin vaatimusten mukainen. Toimisto-ohjelmilla (esim. doc, pdf, odt) tuotetut liitetiedostot eivät ole kaikilta osin saavutettavia. Lisäksi ruotsinkielisessä kieliversiossa osa kuvien vaihtoehtoisista teksteistä on suomeksi tai vaihtoehtoinen teksti puuttuu. Haasteita saavutettavuuden osalta aiheuttavat varsinkin laajat pdf-selosteet, joita on esim. asemakaavojen yhteydessä.

Internet-sivujen lisäksi sähköisissä palveluissa saavutettavuuden osalta on panostettu sähköisen asiointiin. Ohjelmistotoimittaja on useissa kehitysprojekteissa aktiivisesti kehittänyt saavutettavuutta mm. palautejärjestelmän ja eAsiointin osalta. Kaupunkiympäristö toimiala on osallistunut kaikkiin saavutettavuutta parantaviin sähköisen asioinnin kehitysprojekteihin, seuraavaksi ohjelmistotoimittaja kehitystyötä ja toimittaa myös kehitysehdotuksia.